Cuma İçin Gusletmek Vâcib mi Mustehab mı?

Şeyh Ebû Salâh el-Afgânî'ye soruldu:
Soru: Cuma günü gusletmek vâcib midir?
Cevap: Cuma günü cuma için gusül almak, ihtilâflı büyük bir mes'eledir.
1- İlim ehlinin çoğunluğunun görüşü cuma guslünün müstehâb ve mendûb olduğudur.
2- İlim ehlinden bazılarına göre ise, zahmetli veya meşakkatli bir işte çalışan kimselere mescide kötü kokularla değil güzel koku ile gelmeleri için vâcibtir.
3- İlim ehlinden bazılarına göre de; cuma namazının vâcib olduğu herkese vâcibtir. Bu aynı zaman da Hanbelî mezhebinin görüşüdür. Cuma guslünü te'kîd eden delîller çoktur. Bazıları şunlardır:
Ebû Sa'îd el-Hudrî radıyallahu anh'dan gelen hadiste, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Cuma günü gusül almak, bulûğa ermiş herkese vâcibtir." (Muttefekun Aleyh)
Bu hadîs guslün vâcibliğine delîldir.
Âişe radıyallahu anhâ'dan gelen hadîste o, şöyle demiştir: İnsanlar Avali'deki (Medîne'ye yedi mil uzaklıktaki bir bölge) evlerinden çıkarlar, giydikleri abalar (elbiseler) toza toprağa bulaşmış bir vaziyette cumaya gelilerdi. Bu sebeple onlardan (hoş olmayan) kokular yayılırdı. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem yanımdayken içlerinden birisi ona geldi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ona: "Keşke bugününüz için temizlenseniz." dedi.
Yine Âişe radıyallahu anhâ'dan gelen bir hadîste dedi ki: İnsanlar kendi işlerini kendileri görürlerdi. Cuma namazına aynı hâlleriyle (iş elbiseleriyle toz ve ter içinde) giderlerdi. Onlara denildi ki: "Gusletseydiniz ya!" (Muttefekun Aleyh)
Bu iki hadîs müstehaplığa delâlet etmektedir. Aynı zamanda bu hadîslerde kötü kokan kimse hakkında, gusül almasının daha müekked olduğuna işâret vardır.
İkrime'den şöyle rivâyet edilmiştir: Irak ehlinden insanlar geldiler ve dediler ki: Ey İbn Abbâs! Cuma günü gusül almayı vâcib olarak mı görüyorsun? İbn Abbas dedi ki: Hayır, lakin bu daha güzel ve gusleden kimse için daha hayırlıdır. Gusletmeyen kimseye ise bir günah yoktur. Size guslün nasıl başladığını anlatayım. İnsanlar zor şartlar altındaydılar. Yün elbiseler giyer ve o elbiselerle zahmetli bir şekilde çalışırlardı. Bu insanların ağaçtan yapılmış dar, tavanı oldukça alçak küçük bir mescidleri vardı. Çok sıcak bir cuma günü Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem çıkageldi. İnsanlar bu yün elbiselerin içinde terlemiş, birbirlerinirahatsız edecek şekilde kötü kokuyorlardı. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onları böyle görünce dedi ki: "Ey insanlar! Bu günde gusledin.Her biriniz bulabildiği en güzel koku ve yağları sürünsün."
İbn Abbâs dedi ki: Allah ilerleyen zamanlarda onlara bolluk ve rahatlık ihsân etti. Yün olmayan elbiseler giydiler, daha az çalıştılar, mescidleri de genişledi ve birbirlerine rahatsızlık veren ter kokusundan da kurtuldular. (Ebû Dâvûd rivâyet etmiş, el-Elbânî hasen olduğunu söylemiştir.)
Zeylaî rahimehullah müstehaplığı beyân ederek şöyle demiştir:
Osman radıyallahu anh gusül almadan cumaya geldiğinde Ömer radıyallahu anh'ın onu inkâr etmemesi bunu doğrulamaktadır. Osman dedi ki: Abdest almaktan başka bir şey yapmadım. Bu olay

sahâbenin huzurunda olmuştu ve Ömer Osman radıyallahu anh'ın sadece geç kalmasını inkâr etti. Hadîsteki: "Cuma guslü vâcibtir" sözü hakkında Hattâbî şöyle dedi: Bunun anlamı müstehaplığının kuvvetli olmasıdır. Bu, senin hakkın benim üzerime vâcibtir, demen gibidir. Yine dedi ki: İttifakla vâcib olmayan şeylerin bununla birlikte zikredilmesi de buna delîldir.

Nitekim Müslim'in rivayet ettiği Ebû Sa'îd el-Hudrî hadîsinde Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Cuma guslü, misvaklanmak ve gücünün yettiği kadar koku sürünmesi buluğa ermiş herkese gereklidir."

Allah en iyi bilendir.

Kaynak:http://altahiri.com/?p=342